

**علت:**

علت چیزی است که وجود معلول موقوف بر آن است و تا آن نباشد، معلول هم پدید نمی آید یعنی در وجود خود بدان نیازمند است.

**معلول:**

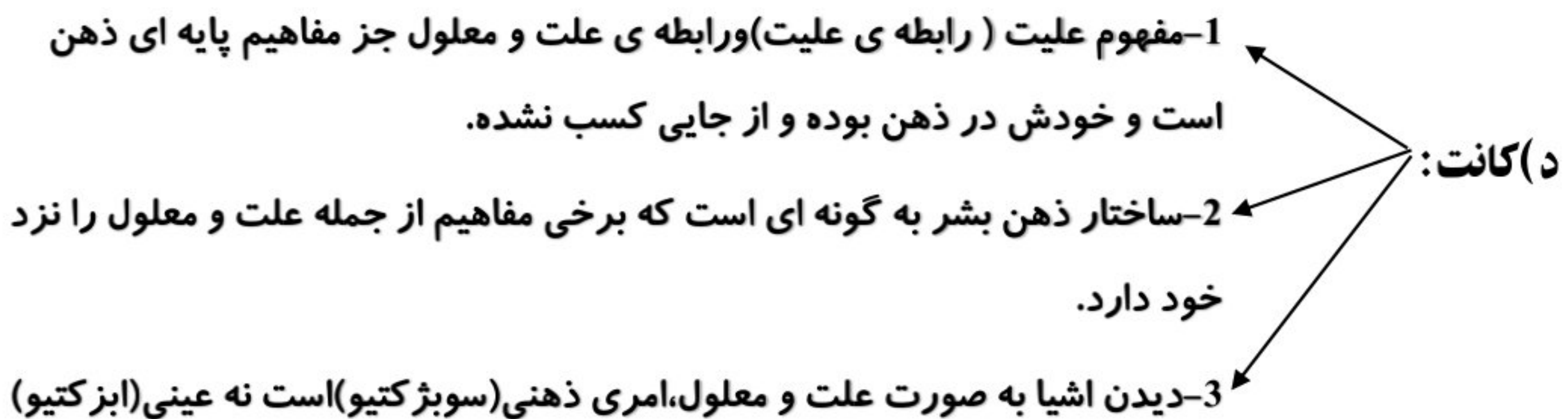
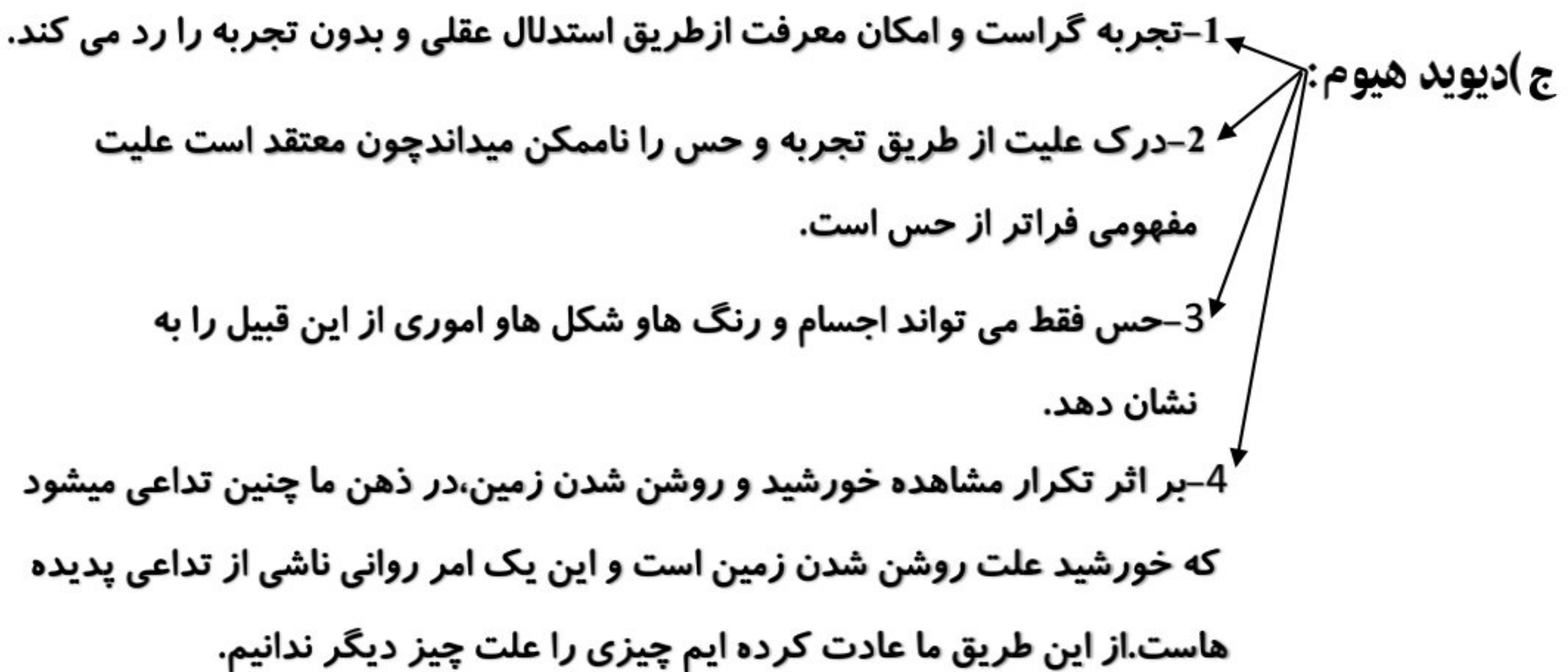
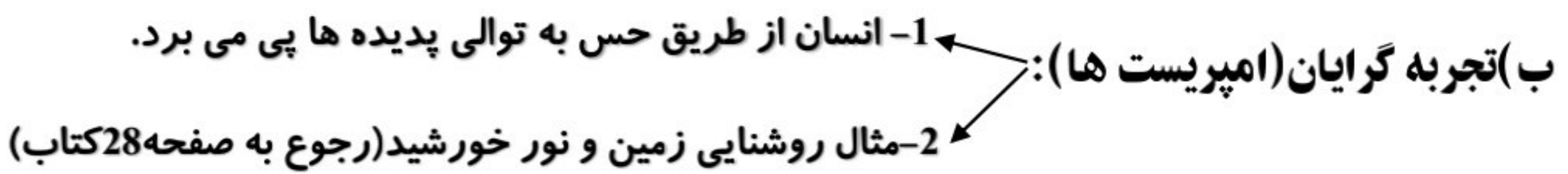
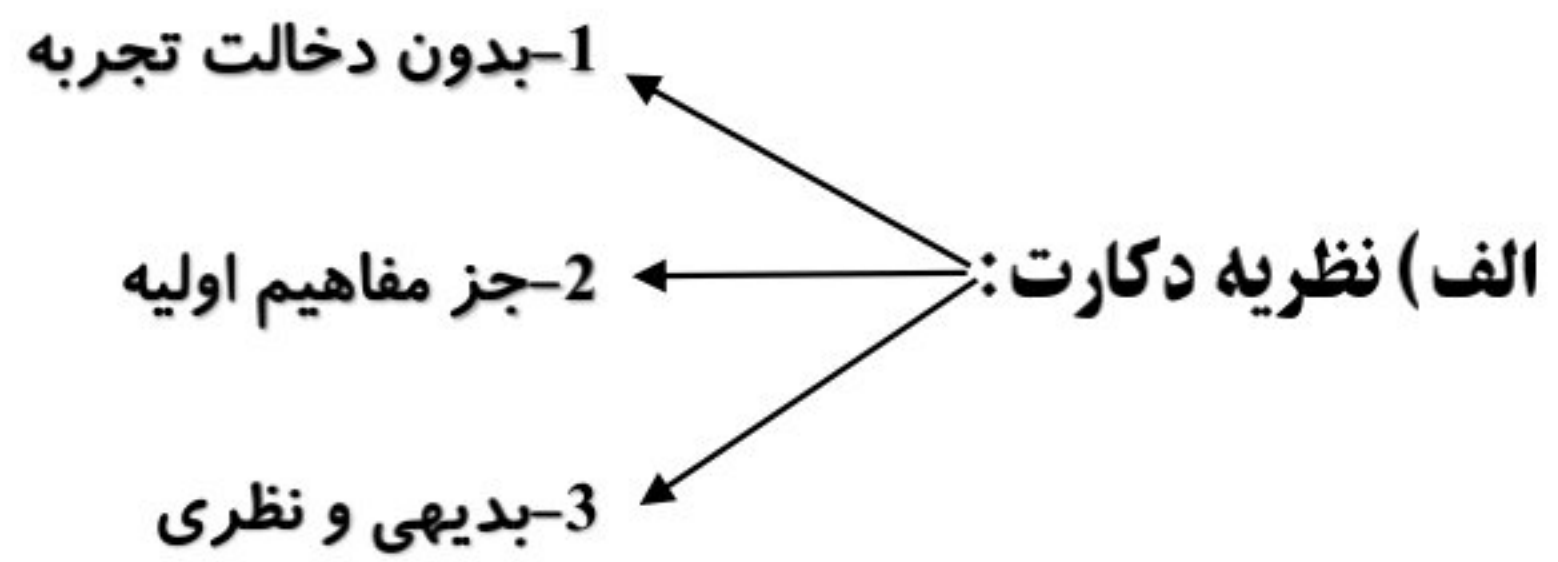
معلول نیز چیزی است که وجودش را از چیز دیگر که همان علت است میگیرد یعنی در وجود خود نیازمند دیگری است.

**علیت:**

رابطه ی وجودی است که در آن یک طرف (علت) به طرف دیگر (معلول) وجود می دهد و تا علت نباشد معلول موجود نخواهد شد.

کلمه «چرا» بازتابی از رابطه ی علیت است. «چرا» یعنی به «چه علت» یا «علت این حادثه چیست»؟

### چگونگی درک رابطه علیت نزد فیلسوفات اروپایی:



## دیدگاه فلاسفه ی مسلمان در باب علیت:

- فلاسفه ی مسلمان می گویند:
- 1- اصل علت یک قاعده ی عقلی است.
  - 2- از تجربه به دست نمی آید.
  - 3- اصل امتناع اجتماع نقیضین بیان میکند که پدیده ها خود به خود به وجود نمی آیند.

### مثال:

چیزی خودش به خودش وجود می دهد  $\xleftarrow{\text{نقیض}}$  چیزی خودش به خودش وجود نمی دهد

↓

یعنی چیزی که نسبت سازنده خودش باشد

❖ **نکته:** هر ممکنی دارای علت است (بدون مرجح ایجاد نمیشود)

- ابن سینا:
- 1- درک علیت از طریق تجربه امکان پذیر نیست.
  - 2- دنبال هم آمدن دو حادثه به معنای علیت نیست